

МЕТОДИКА ОБЛІКУ КОМІСІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА: НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

На сьогоднішній день виникає багато розбіжностей щодо методики обліку комісійних операцій, як у теорії так і в практиці, що зумовлює формування сумнівних даних. З цілю створення ефективного інформаційно-аналітичного забезпечення та внаслідок наявності невирішених питань виникає необхідність у наступних дослідженнях.

Методику обліку на підприємствах різних галузей економіки досліджували у своїх працях такі науковці, як: П. О. Куцик [3], М. В. Корягін, О. А. Дем'янишина [1], В. І. Бачинський, Т. В. Ковальова [2], В. О. Озеран, Н. В. Осадчук, О. М. Чабанюк, Л. В. Нападовська та ін.

Методика обліку комісійних операцій охоплює такі процеси: рух товарних запасів, формування витрат, доходів і результатів діяльності досліджуваних підприємств. Із проведеного дослідження сучасної методики обліку комісійних операцій можна зробити висновок, що існуючі підходи не задовольняють систему управління в місцях відсутності деталізованих даних про суми фактично одержаних доходів, понесених витрат та сформованих результатів діяльності за відповідним методом продажу товарів або структурним підрозділом, точних та оперативних даних про рух товарних запасів і їх залишків на складі.

Слід звернути увагу на недостатній кількості системних досліджень з проблем бухгалтерського обліку комісійних операцій на всіх етапах руху товарів, насамперед недослідженими залишаються питання методичного забезпечення обліку комісійних операцій, за різних методів продажу товарів.

На наш погляд найвагомішим етапом удосконалення методики обліку комісійних операцій підприємства є розроблення і впровадження аналітичного обліку рахунків, які використовуються під час проведення таких операцій. Отже, ми вважаємо, що для рахунків, які використовуються при проведенні комісійних операцій, необхідно відкрити у робочому плані рахунків (включаючи особливості проведення даних операцій і структуру підприємства) рахунки аналітичного обліку.

На нашу думку, рахунки аналітичного обліку необхідно відкривати додаванням послідовних цифр до синтетичного рахунка, де кожному номеру відповідатиме певна класифікаційна характеристика (рис. 1). Завдяки такій структурі можна сформулювати детальну інформацію за виокремленими об'єктами обліку, це дасть можливість сформулювати оперативні дані для потреб управління, відповідно покращить їх ефективність та створить передумови для створення ефективної системи внутрішнього контролю підприємства.

Рис. 1. Структура кодів рахунків бухгалтерського обліку комісійних операцій підприємства (сформовано автором)

Запропоновані пропозиції щодо вдосконалення робочого плану рахунків досліджуваних підприємств насамперед направлені на розв'язання таких завдань:

- надання системі управління повних, оперативних і точних даних про рух товарів, які призначені для комісійної торгівлі;
- детальний розрахунок операцій між комітентами та комісіонерами;
- ефективний складський облік товарів на комісії;
- формування витрат за центрами відповідальності, а доходів – за центрами реалізації.

Ми вважаємо, що залежно від умов та обсягів здійснення комісійних операцій, при запропонованій деталізації рахунків необхідно спостерігати за їх оптимальністю, оскільки надмірна деталізація може зумовити виникнення проблем в системі обліку.

Список використаної літератури:

1. Дем'янишина О.А. Організація і методика обліку розрахункових операцій на підприємстві. *Економічні горизонти*. 2018. № 2(5). С. 69–75.
2. Ковальова Т.В. Про удосконалення плану рахунків бухгалтерського обліку для цілей управління. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: збірник наукових праць*. 2018. № 21. С. 112–125.
3. Куцик П.О., Корягін М.В. *Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку: монографія*. Львів: ЛКА, 2015. 239 с.